

[Lysholm Christensen]

te ordningen, og det synes vi er en skam over for de små jordbrugere. Vi kunne ikke støtte den nye landbrugslov sidste år, fordi vi syntes, at den i for høj grad tilgodeså de store brug, og her er måske endnu et anslag mod de små.

Men lad os nu kigge på det under udvalgsarbejdet. Det kan være, at det ikke er så galt, som det ser ud til. Det kan være, det kan ende med, at vi kan støtte det alligevel, men vi har et par spørgsmål at stille undervejs.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil også gerne her takke for den, skal vi sige relativt velvillige modtagelse af forslaget. Jeg vil godt gøre et par kommentarer til nogle af de bemærkninger, der har været fremsat.

Forslaget tilsigter ganske enkelt på en lempelig måde at afvikle statens engagement med indkøbsforeningerne. Flere af ordførerne har været inde på de ministerbemyndigelser, som er i lovforslaget. Jeg skal her give tilsagn om, at jeg også gerne i udvalget vil drøfte, hvor det kan være hensigtsmæssigt at lægge beløbsgrænserne og også de fremtidige hektargrænser. Jeg har absolut ingen intentioner om at misbruge nogen som helst beføjelse i den sammenhæng. Jeg vil i den sammenhæng også gerne takke for komplimenten fra fru Birthe Hansen. Jeg er parat til, at vi under udvalgsarbejdet også drøfter, hvor man måtte skønne at det i fremtiden var hensigtsmæssigt at lægge såvel hektargrænserne som beløbsgrænserne.

Erling Christensen (S):

Jeg er glad for de bemærkninger, jeg fik sagt under de korte bemærkninger til Venstres ordfører; landbrugsministeren levede fuldt op til dem.

Jeg er glad for de to tilsagn i de svar, jeg fik på de spørgsmål, jeg stillede, fordi grundlaget for spørgsmålene var de samme betænkeligheder, som Kristeligt Folkepartis ordfører fremførte om landbrugslovens ændring sidste år i relation til de beløbs- og arealgrænser, der er her. Jeg takker for ministerens tilsagn.

Jeg mangler svar på et spørgsmål, om man skulle være medlem af husmandsforeningen for at få lån dér. Det er ikke sikkert, at ministeren på stående fod kan svare på det. Så må vi få det opklaret under udvalgsarbejdet.

Jeg forstod også, at ministerens fortolkning af ministerbeføjelser langt hen ad vejen imøde-

kom mine synspunkter, i og med at ministeren gav de to tilsagn, som han har givet. Det siger jeg tak for.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg beklager, at jeg glemte at svare. Det er selvsagt ingen forudsætning, at man er medlem af husmandsforeningen.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg glemte at nævne om revision af reglerne her, at selv om ministeren får ministerbeføjelser til at sætte en anden revision på, vil det ikke forhindre Rigsrevisionen i at få indsigt i administrationen og revisionen af de lån, som gives under reglerne her. Sådan er min vurdering.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg skal selvfølgelig ikke anfægte hr. Erling Christensens vurderinger, men blot gøre opmærksom på, at efter ophævelse af statens adgang til nyudlån falder indkøbsforeningerne helt uden for Rigsrevisionens revisionsområde.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Da den fond, der er tilbage, består af offentlige midler, må det offentlige også have adgang til at revidere, hvordan de midler anvendes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 161:

Forslag til lov om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v.

Af landbrugsministeren (Tørnæs).
(Fremsat 18/1 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjørn Westh (S):

Det er et interessant forslag, ikke mindst når man har fulgt debatten mellem Venstre og Konservative i aviserne.

Jeg skal ikke beskæftige mig så meget med kapitel 3 her – det kan vi se på i udvalget – men se lidt på kapitel 1 og kapitel 2.

Kapitel 1 drejer sig om administration og markedsordninger m.v. I det er der nogle bemyndigelser, som gør, at ministeren umiddelbart kan sætte forskellige vedtagelser i EF i kraft herhjemme, priser og andet.

Det er nok naturligt og nødvendigt, at der er sådanne bemyndigelsesbestemmelser, men jeg vil gerne sige til ministeren, at det er vores opfattelse, at sådanne bemyndigelser skal bruges med en vis forsigtighed. De skal ikke bruges til at koble Folketinget ud af vigtige beslutninger.

Jeg finder f.eks., at den meget store, omfattende, økonomisk betydningsfulde mælkeordning, vi har med kvoter og en masse tilknyttede regler, der er af kolossalt stor økonomisk betydning, burde have været drøftet noget mere i Folketinget, end den er blevet. De regler, den skal administreres efter, burde have været drøftet i Folketinget.

Folketinget bliver somme tider af landbrugsministeren bedt om at tage stilling til småproblemer, f.eks. bekæmpelse af mosegrise i frikommuner, men er ikke blevet spurgt om noget så betydningsfuldt som mælkeordningen.

Vi vil derfor se nøje på, om de bemyndigelser, der er i denne lov, ikke burde indskrænkes, så Folketinget i større udstrækning bliver inddraget i arbejdet.

Udnyttelsen af bemyndigelserne bør i det mindste sikres således, at de ikke er mere vidtgående end de mandater, der har været givet i Markedsudvalget.

Vedrørende kapitel 2 synes vi, det er rigtigt, at landbrugserhvervet, levnedsmiddelindustrien, løser mange opgaver i fællesskab, det være sig udvikling af nye maskiner, ny teknologi til slagterierne, forskning, fælles markedsføring, forbedring af arbejdsmiljøforhold og lignende.

Vi synes også, det er rimeligt, at alle er med til at finansiere det, at de fælles goder også finansieres fælles. Der er efter vores mening brugt for lidt f.eks. på produktudvikling, forskning, markedsføring. Derfor siger vi ja til, at der opkræves produktionsafgifter. Det er dog også klart, at vi synes, at pengene i fondene skal administreres sådan, at f.eks. Rigsrevisionen og statsrevisorerne ikke kan sætte en finger på anvendelse af midlerne. Det vil vi søge at sikre ved behandlingen af denne lov.

Ifølge lovforslaget ændres § 2-udvalgenes bemyndigelser og beføjelser, og det er måske naturligt, på den måde lovforslaget er bygget op. Men jeg vil så pege på, at det så også måtte være naturligt, at medarbejderne på de forskellige slagterier, mejerier og andre steder bliver inddraget i bestyrelserne for produktionsafgiftsfondene.

Med hensyn til den amtskommunale grundskyld, der tilbageføres til landbruget, promilleafgiftspengene, vil jeg gøre opmærksom på, at forudsætningen for denne ordning var, at pengene blev anvendt til fremme af den animalske produktion, fordi der her er mest beskæftigelse og det hårdeste arbejde, og fordi der her er mulighed for den største værditilvækst. Forudsætningen om, at disse penge skal gå til støtte for den animalske produktion, bør fortsat gælde. Vi støtter kun disse midlers anvendelse, hvis det bliver opretholdt, at det er den animalske produktion, der skal have glæde af disse midler.

Rønholt (KF):

Det kommer nok ikke overraskende, at Det Konservative Folkeparti ikke er begejstret for bemyndigelseslove af denne art, der giver landbrugets organisationer ret til at tvangsopkræve penge ud af landbrugets produktion. Jeg må tilstå, at jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at et lovforslag af denne art i dag kunne passere et østeuropæisk parlament.

Det undrer mig derimod ikke så meget, at Socialdemokratiet er nødt til at forsvare lovforslaget, når man ser tilbage på sidste uges håndtering af HT-konflikten. Der er en vis konsekvens og sammenhæng i disse to ting.

Berlingske Tidende kaldte dette lovforslag i en leder den 16. januar for statslig tvang og barnepigementalitet. Børsen har i to uger rettet en hård kritik af administrationen og anvendelsen

[Rønholt]

af mange af landbrugets fonde. Først i dag tilbagevises kritikken af Landbrugsraadets direktør, men ikke overbevisende. I går udtalte samme direktør til Børsen:

»En privatisering om halvandet år kan få store konsekvenser for landbo- og husmandsforeningernes økonomiske grundlag, ligesom Landbrugsraadet også tvinges til en kraftig slankekur.«

Jamen er det Folketingets opgave at holde liv i et organisationsapparat, der har været forældet i mange år, og som har et omfang, der er større end den gang, der var 4 gange så mange landbrug? Landbrugsraadets direktør erkender også helt åbent, at dersom hele landbrugets organisationsapparat ikke blev finansieret ved tvangsinddrevne midler, ville det hele falde fra hinanden, for ikke engang halvandet år er tilstrækkeligt til at forberede og tilpasse organisationsstrukturen til det aktuelle behov og til det behov, som landmændene i dag var villige til at betale frivilligt.

Jyllands-Posten skriver i en leder den 27. januar:

»Det kan undre, at den enkelte landmand i årevis tilsyneladende stiltiende har accepteret at betale til millionfonde, hvis anvendelse den enkelte har været uden direkte indflydelse på.«

Op og videre:

»I et stort erhverv som landbruget, der efter egne ord gerne vil være selvhjulpent ud over statens og EF's direkte støtte, virker det besynderligt, at der skal tvangsudskrives midler hos den enkelte.«

Det kan jeg selv som praktisk landmand bekræfte. Jeg har i snart 3 årtier betalt hundredtusinder af kroner uden at vide det – det fremgår nemlig ikke af afregningerne – og uden at blive spurgt og uden at få lejlighed til at øve indflydelse, også selv om jeg har deltaget i en hel del organisationsarbejde.

Det bliver fra landbrugets side hævdet, at landmændene ikke ville betale beløb, der er omfattet af afgifter, dersom de ikke kunne opkræves ved tvang. En landboforeningsformand udtaler til Landsbladet den 19. januar, at landmænd er for umodne til at slippe for afgifter. Aldrig har jeg hørt en organisation nedgøre sine medlemmer på den måde. Det er da heller ikke mærkeligt, at flere af de organisationer inden for landbruget, der varetager heltidslandmændenes interesser, vender sig stærkt imod det tvangsmæssige element.

Det fremgår af lovforslaget, at midlerne kan anvendes til afsætningsfremme, forskning, forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse og sygdomsbekæmpelse. Det har jeg stor forståelse for nødvendigheden af, især for 20 år siden, for dengang fandtes der et mejeri i hvert sogn, et slagteri i hver købstad, og så var det nødvendigt med en samordning af afsætning, produktudvikling og forskning. Men i dag, hvor blot ét mejeri har to tredjedele af indvejningerne og slagterierne har fusioneret til størrelser med milliardomsætning, er tiden løbet fra, at Folketinget med en bemyndigelseslov kan sikre disse virksomheders kapitalbehov til disse formål. Virksomhedernes eget salgapparat, produktudvikling og forskning er det offentlige uvedkommende.

Derimod er der fornuft i en øget forskning i det hele taget, men det behøver ikke finansieres ved tvang. Men forskning er et vidt begreb og finder også i dag sted flere steder: Landbohøjskolen under undervisningsministeren og Fovlum under Landbrugsministeriet.

Rådgivning er også et af formålene. I den forbindelse har jeg mest lyst til at citere jorunalist Frank Dahlggaard fra seneste Søndagsberlinger i forbindelse med folkeskolens tilpasning til et lavere elevantal, og der er mange lighedspunkter:

»Omkostningerne ved produktion af en ydelse er selvfølgelig ikke uafhængig af de vilkår, hvorunder ydelsen afsættes. Hvis en vare eller ydelse foræres bort eller sælges til kunstigt lave priser og finansieres med tvangsinddrevne midler, vil forbruget af den pågældende ydelse for det første blive kunstigt stort. Der bliver altså tale om et overforbrug og en overproduktion.

For det andet vil stykomkostningerne ved ydelsens fremstilling blive unødvendigt høj på grund af lav produktivitet og/eller forbrugernes og producenterens krav om standard og kvalitet. Når man ikke selv skal betale direkte for en ydelse, er det jo omkostningsfrit at forlange en høj standard.«

Hvis ikke landbrugets rådgivningstjeneste kan tåle at blive delvis brugerfinansieret, er den både for dyr og for dårlig. Derimod er der et område, der hedder sygdomsbekæmpelse, hvor man med en vis rimelighed kunne forlange solidaritet og samfundssind, men hvorfor skulle der ikke være det uden statslig tvang?

[Rønholt]

Imidlertid er jeg i tvivl om midlernes anskaffelse til dette formål, for ser vi f.eks. på Svineafgiftsfonden . . . jeg kan se, at jeg skal til at slutte nu.

Jeg vil slutte med at sige, at det bedste ved loven er revisionsbestemmelsen i § 33. Folketinget kan altså ikke disponere over stemmer fra Det Konservative Folkeparti ved en ny forlængelse af loven. Vi finder endvidere, at landbruget har behov for en rimelig overgangsperiode. Hvis vi ikke støttede dette lovforslag, ville den eksisterende bemyndigelseslov fortsætte, og det vil vi være meget betænkelige ved. På den baggrund kan vi støtte lovforslaget.

Bjørn Poulsen (SF):

Vi står med et lovforslag, som uden tvivl har givet årsag til mangan positiv meningsudveksling mellem regeringspartierne. Jeg kunne da godt have tænkt mig at være tilhører ved frembringelsen af dette lovforslag.

Jeg vil godt have lov at starte med at give ministeren et råd, noget i retning af det, som hr. Bjørn Westh gav, hvad angår den brede bemyndigelse med hensyn til EF's markedsordninger. Jeg tror, at ministeren vil kunne gøre livet lidt lettere for sig selv – men jeg ved, at det er ministeren ikke den store tilhænger af – hvis han en gang imellem ville konsultere Folketinget om nogle af disse ting. Jeg tror, det ville være en letelse for ministeren at gøre det. Vi er faktisk meget flinke og rimeligt modtagelige i Folketinget, når det kommer til stykket. Det, der somme tider er galt, er, at det kun er småtingene, vi bliver hørt om, hvorimod ministeren med sin egen brede pensel ordner de store ting.

Kapitel 3 skal jeg springe over. Det egner sig bedst til udvalgsarbejde, men jeg vil godt indledningsvis sige, at vi ikke er tilhængere af at give ministre så brede bemyndigelser, som man beder om. Vi er helt klar over, når vi snakker EF's markedsordning, at det kan være nødvendigt, men igen: Jeg vil godt bede ministeren om somme tider at spørge Folketinget.

Hvad angår det, der vel er det store diskussionsemne, nemlig kapitel 2, om alle disse fonde i landbruget, vil jeg sige, at vi fra SF's side har svært ved at forstå, at det skulle være nødvendigt at blive ved med at bevare et så stort antal fonde, hvor nogle af dem endda har en omsætning, der er så lille, at det er lidt svært at se, at de overhovedet bør bevares.

Vi er også imod at give landbrugsministeren bemyndigelse til – godt nok efter indstilling fra de udvalg, der nedsættes – i og for sig at kunne oprette nye fonde og nye afgifter. I det hele taget er det meget imod vor demokratiopfattelse, at bestemte grupper mennesker skal betale afgift til en fond, som de for det første ingen indflydelse har på overhovedet, hverken på bestyrelsens sammensætning eller på hvad pengene bruges til, eller på højden af afgiften, intet får den enkelte landmand nogen som helst indflydelse på. Det synes vi er lidt mærkeligt, ikke mindst ud fra traditionerne, vi kender i landbruget, hvor andelsbevægelsen har været det bærende led, og hvor man trods alt er vant til at have en eller anden form for indflydelse.

Det var den konservative ordfører inde på, da han bl.a. omtalte, hvad der var sket i sidste uge, da det var fagbevægelsen, det var galt med, og hvor landbrugsministerens kollega indenrigsministeren farede med bål og brand, fordi der i et forholdsvis demokratisk forum, nemlig spidsen af en fagbevægelse, tages nogle beslutninger.

Her kommer så en kollega fra samme parti med et forslag, hvorefter de, der skal betale, ikke får skyggen af indflydelse på, hvad der skal foregå. Jeg synes, at det er interessant, hvis vi ser det lidt principielt, at man har denne opfattelse.

Jeg kan godt se, at det på nogle områder kan være nødvendigt at lave nogle solidariske løsninger. Ingen tvivl om det. Og problemet med Aujezsky's syge kan være et af de områder, hvor man bør lave noget solidarisk. Her er jeg delvis enig med hr. Bjørn Westh i, at man er nødt til at være mange om at bære slæbet. Men jeg må blankt erkende, at Hesteafgiftsfonden, Fåreafgiftsfonden og Kaninafgiftsfonden, de er lidt svære at tage.

Så vil jeg have lov til at rose landbrugsministeren. Som tidligere statsrevisor er jeg glad for at se, at man prøver på at få lidt check på det, om ikke andet. Det er jeg glad for. Det kan bare undre mig, at det er nødvendigt i et sådant forslag at skrive, at midlerne ikke vil kunne anvendes til finansiering af organisationspolitiske opgaver.

Har de kunnet det tidligere? Det kunne da være et interessant svar at få i hvert fald, for hvis de har det, synes jeg, at sagen i virkeligheden er værre, end vi troede.

[Bjørn Poulsen]

Jeg kan ikke love ministeren støtte til fors-lagens gennemførelse, men skal vi til at snakke om at lave noget fornuftigt på enkeltområder af hensyn til landbruget, så stiller vi op.

Sønderby (V):

Venstre kan støtte det fremsatte lovforslag om administrationen af EF-forordningerne, altså de såkaldte bemyndigelseslove. De har været drøftet meget ude omkring, men det skal jeg senere vende tilbage til.

Lovforslaget er en sammenskrivning af de to love om EF-forordningerne på landbrugsområdet, og det har gjort en generel revision af de to bemyndigelseslove hensigtsmæssig.

Den tidligere statsrevisor hr. Bjørn Poulsen havde roser til landbrugsministeren, og vi ved vel alle sammen, at der har været nogle enkelte problemer – jeg tror endda, at der har været det i det sønderjyske, hvor man er kommet til at bruge nogle penge til noget sygdomsbekæmpelse i forbindelse med grænsedragningen.

Jeg tror ikke, at det var det spørgsmål, der var fremme i organisationerne, men det bliver nu klaret. Der står i loven, at der kun kan udbetales til danske landmænd.

Der er altså også en forenkling her, hvor landbrugsministeren sammenskriver to love. Det er også en opstramning, som kritik af begge loves administration har nødvendiggjort. Det er altså en klargøring af, både hvordan pengene udbetales, og hvordan de anvendes.

Kapitel 1 omhandler administration af mærkedsordningerne, og det er helt naturligt, som hr. Bjørn Westh også sagde, her at have nogle bemyndigelser til landbrugsministeren. Vi synes, at landbrugsministeren indtil nu har klaret disse bemyndigelser på en tilfredsstillende måde.

På grund af nogle overtrædelsessager indføres det mere præcist nu, hvordan de kontrollerende myndigheder kan foretage kontrol, og det har tiden nok vist er nødvendigt.

Kapitel 2 omhandler de såkaldte produktionsafgiftsfonde. Her sker der også en opstramning, idet ministeren nu laver en bestemmelse om, hvordan midlerne kan anvendes, og laver en bestyrelse, der får et meget stort ansvar.

Det er der ikke nogen der har lagt mærke til, men der bliver da også nu mulighed for, at pengene kan bruges til miljøfremmende investerin-

ger, hvis der bliver behov for det, og måske også til kontrol af de i kapitel 1 nævnte forordninger.

Formålet med den nævnte anvendelse af produktionsafgifterne bliver præciseret, men jeg vil da gerne til hr. Bjørn Westh sige, at det er rigtigt, at det er vigtige områder, som disse midler bruges til. De bliver suppleret op med promillepenge fra amtskatterne. Det er altså kun de 4,3 promille af de skatter, som landbruget betaler, men ifølge den sidste opgørelse, jeg har set, har man brugt 32 pct. til afsætningsfremmende foranstaltninger, til forskning og forsøg har man brugt 30 pct., til produktudvikling har man kun brugt en 3-4 pct. Hvad det sidste angår, kan hr. Bjørn Westh måske have ret, men vi har også en produktudviklingslov.

Rådgivningen har kun fået 2 pct., hvorimod sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse har fået 22 pct. Det var hr. Bjørn Poulsen, der sagde, at både Aujeszkys syge og IBR har vist, at her er der et behov for solidaritet, for, at alle er med til at betale, fordi det ellers kun blev de sønderjyske landmænd, der skulle betale for Aujeszkys syge-bekæmpelse. Det er da rimeligt, at alle er med til at holde det høje veterinære stude, som vi er så stolte over.

Jeg skal til sidst sige, at vi selvfølgelig støtter lovforslaget, men jeg skal komme med en enkelt bemærkning til hr. Rønholt, for jeg synes nok, at debatten i hvert fald i medierne har været ført lidt ved siden af. Jeg beklager meget, at hr. Rønholt nu her fra Folketingets talerstol sammenlignede denne diskussion med HT-konflikten. Hvis man jævnfører denne konflikt med de ting, jeg sagde før om sygdomsbekæmpelse, Aujeszkys syge, IBR og andre ting, som alle skal være fælles om, synes jeg nok, at det er en skrap omgang at sammenligne med HT-konflikten. Det, som landbruget vil, er at være et stort, selvhjulpent erhverv, men vi ved, at dansk landbrug kun får ca. 3,4 pct. af den samlede produktion i tilskud, hvorimod andre EF-landes får 13, 14 og 15 pct. De penge bliver også opkrævet centralt.

Hvis ejendomsskatterne var kommet væk – men det kan der vist ikke skabes flertal for i dette hus – var landbrugets omkostninger blevet reduceret med 800 mio. kr. Så havde man måske mere sagligt kunnet diskutere det, men så længe man i statsligt, amtsligt eller kommunalt regi opkræver ejendomsskatter på 800 mio. kr., må vi også i fællesskab løse de problemer, som er nævnt her.

[Sønderby]

I denne diskussion om sammenligning med andre fonde må jeg da gøre opmærksom på, at de fonde, som vi forventes at kritisere, er de fonde, der vokser og vokser og vokser. Denne her fond bliver brugt hvert år til de formål, som flere af ordførerne har været inde på.

Vi håber på en saglig udvalgsbehandling, så vi kan få de lovforslag skrevet sammen til ét.

Tove Niemann (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke tilslutte sig L 161. Det er en ren bemyndigelseslov, hvoraf jeg kan se, at jeg som aktiv landmand ikke får megen indflydelse. Landbrugsministeren kan – godt nok efter indstilling fra bestyrelsen og det i § 2 nævnte udvalg – fastsætte regler om betaling af afgifter på landbrugsvarer. Der gives imidlertid samtidig landbrugsministeren bemyndigelse til, at midlerne kan anvendes på miljøforbedrende investeringer i landbruget.

I § 10, stk. 4, står der, at de kontrollerende myndigheder uden retskendelse frit har adgang til enhver virksomhed, der skal betale afgift. Endvidere har disse myndigheder og toldvæsenet krav på at efterse forretningsbøger, regnskabsmateriale, korrespondance osv. Virksomhedsejere eller de ansatte skal yde den fornødne vejledning og hjælp ved disse eftersyn. Selv om så alt er i orden og virksomheden har brugt flere timer på denne hjælp og vejledning, gives der selvfølgelig ingen kompensation for dette arbejde. Til gengæld kan der pålægges ejeren bøde, hvis der har fundet en overtrædelse sted, selv om denne hverken er forsætlig eller uagtsom. Det er ikke normal praksis.

Størstedelen af midlerne fra Promilleafgiftsfonden anvendes til produktionsafgifterne, men en resterende del kan bruges til reklameforanstaltninger i ind- og udland, deltagelse i messer og udstillinger osv. Det er vi imod. Det må firmaerne selv klare. Der er et lille bitte plus: Midlerne må dog ikke anvendes til finansiering af organisationspolitik.

§ 3 i lovforslaget er vel nødvendig for at opfylde Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs regler for medlemsstaternes indberetningspligt på landbrugsområdet. Der har jo fundet en del misbrug sted.

Men stort set synes vi, at det er en meget bureaukratisk og planøkonomisk lov, og Fremskridtspartiet er meget negativt over for den. Vi har ikke brug for at plage landbruget med mere

bureaukrati og planøkonomi. Derfor er det også så meget desto mere overraskende, når landbrugsministeren kommer fra et parti, der hævder at være liberalistisk og frimarkedsorienteret. Det er lovforslaget i hvert fald ikke – tværtimod.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Der er flere ordførere – jeg tror, det var hr. Bjørn Poulsen, men også den sidste – der sagde, at den enkelte landmand ingen indflydelse får på dette. Hvis man læser § 8, så står der, at de to bestyrelser, der skal styre dette, udpeges af landbrugsministeren efter indhentet udtalelse fra henholdsvis de repræsentative brancheorganisationer og de generelle organisationer. Endvidere skal vedtægterne godkendes af landbrugsministeren. Det vil jo sige, at den enkelte landmand igennem sin organisationer og brancher – altså slagterier, mejerier osv. – har indflydelse på, hvem der kommer med til det. Bestyrelsen skal påse, at forvaltningen af midlerne sker i overensstemmelse med dette, og landbrugsministeren kan afsætte bestyrelsesmedlemmer. Det hænger jo sammen med det, hr. Bjørn Poulsen, forhenværende statsrevisor, sagde: Nu skal man være sikker på, at pengene bruges rigtigt. Det bliver altså de enkelte landmænd, der er med til at udpege dem, der skal sidde i bestyrelsen. Derfor får man altså indflydelse på det, og hvis man kigger på, hvad der i bemærkningerne står om, hvad pengene kan bruges til, er det forhold, som den enkelte landmand i allerhøjeste grad har glæde og gavn af. Derfor tror jeg nok, at de fleste af de enkelte landmænd synes, at dette er en god ordning.

(Kort bemærkning).

Tove Niemann (FP):

Jeg vil blot sige til hr. Sønderby, at der samtidig står i § 8, stk. 4, at ministeren kan ændre bestyrelsernes afgørelser, uden at der foreligger en klage. Det er de bestyrelser, som man lægger så megen vægt på.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg må sige til fru Tove Niemann, at bestyrelsen skal påse, at forvaltningen af midlerne sker i overensstemmelse med regler fastsat i medfør

[Sønderby]

af dette kapitel og efter lovgivningen i øvrigt. Hvis ikke det sker, kan landbrugsministeren afsætte et bestyrelsesmedlem, som har medvirket til beslutninger i strid med disse bestemmelser. Man lægger da ansvaret over til bestyrelsen, og det er jo det, statsrevisorerne har peget på. Det bliver nu understreget meget stærkt, og det er en af årsagerne til denne revision af loven.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

Der er vel næsten ikke noget mere håbløst at høre på end et menneske, der er liberalt og tilhænger af decentrale beslutninger, som skal prøve på at forsvare noget af det mest centrale, der nogen sinde er lavet på det landbrugspolitiske område, fordi landbruget godt vil bevare nogle ordninger.

Var det ikke meget nemmere bare at erkende, at det er den måde, som vi bedst styrer det på, fra toppen? Hvis vi skulle gå ud og snakke med den enkelte landmand om det her, er der jo i virkeligheden ikke ret mange af dem, der vil være med, og det erkender jeg er et problem i specielle situationer.

Jeg sagde også i min ordførertale, at det er helt klart, at det kan være nødvendigt, at man centralt laver nogle ordninger, men denne her brede bemyndigelse til at lave næsten alt mellem himmel og jord! Tænk, hvis vi lavede noget inden for industrien, der lignede det her, med afgift på kørnerprikker, eller hvad det nu kunne blive til! Det er jo faktisk det, man i virkeligheden giver bemyndigelse til med denne her ordning. Erkend dog bare, at man er tilhænger af netop denne centralistiske løsning, i stedet for alt det andet hælden vand ud ad ørerne!

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jamen hvis hr. Bjørn Poulsen fra Folketingets talerstol bemyndiger landbrugsministeren til at afskaffe alle ejendomsskatterne, kunne vi begynde at snakke om det – for en del af ejendomsskatterne bliver ført tilbage og bliver anvendt til afsætningsfremmende sygdomsbekæmpelse osv. – men ikke så længe et flertal i Folketinget bestemmer, at landbruget skal betale 800 mio. kr. i skat af jorden, hvad andre EF-landes landmænd ikke skal. Hvis hr. Bjørn Poulsen vil give den bemyndigelse til land-

brugsministeren, at de må afskaffes i morgen, kunne det godt være, vi kunne begynde at drøfte tingene, for så begynder der at blive lidt sammenhæng i det, men når man straffer et erhverv, må man jo også prøve på at give det noget hjælp ad anden vej, og det er bl.a. det, som nogle af pengene fra amtstueskatterne går til i denne pulje.

(Kort bemærkning).

Tove Niemann (FP):

Jeg vil fastholde over for hr. Sønderby, at der står, at ministeren får bemyndigelse til at ændre bestyrelsens afgørelser.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

For ikke så forfærdelig længe siden kom der fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd nogle beregninger af, hvad dansk landbrug direkte og indirekte fik i støtte. De tal er i hvert fald ikke blevet modbevist nogen steder fra endnu, så de 800 mio. kr., som hr. Sønderby omtaler, er peanuts. Og så er det jo i virkeligheden kun 400 mio. kr., det drejer sig om, fordi de er fradragsberettigede.

Larsen-Ledet (RV):

Der lægges med det foreliggende forslag op til sammenlægning og revision af to love. Der lægges bl.a. op til en skærpelse af reglerne for opkrævning, anvendelse og administration af både produktions- og promilleafgiftsmidlerne.

Disse midler, som anvendes efter bestemte forskrifter til en lang række områder, har stor betydning for landbruget til afsætningsfremme, forskning, forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse og sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse.

Med forslaget her bliver der tale om en skærpelse af kontrollen, og anvendelsesområderne begrænses også i forhold til tidligere lov.

Det Radikale Venstre støtter forslaget og de ændringer, det medfører. Der kan efter min opfattelse ikke være den mindste tvivl om, at ordningen er meget værdifuld for landbruget.

De fælles midler, som landmændene selv indbetaler, er med til at fremme effektivitet, sundhed, kvalitet og afsætning af danske landbrugsvarer både til gavn for landbruget selv og til gavn for det samfund, som er interesseret i, at der produceres i og eksporteres fra dette land.

[Larsen-Ledet]

Låndbruget indbetaler til sine egne aktiviteter i forhold til produktionsværdi eller -størrelse. Jeg har svært ved at forstå, at forslaget har givet anledning til så megen omtale, som tilfældet er.

Jeg vil gerne sige til hr. Rønholt, at det var en grov sammenligning, hr. Rønholt kom med, at lovforslaget er så slemt, at det ikke engang kunne forekomme i Rusland, et land, hvor staten har taget landmændenes produktion, og hvor staten har bestemt priserne. Jeg prøver på at nævne de to ting i samme åndedrag. Det kalder jeg i hvert fald proportionsforvrængning. Det er et helt meningsløst postulat at fremføre i forbindelse med dette lovforslag.

Men lad mig slutte med at sige, at Det Radikale Venstre er parat til at gå ind i et positivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Det kan ikke komme bag på hr. Larsen-Ledet, at der har været lidt uenighed om dette lovforslag. Det er det tvangsmæssige element, vi ikke bryder os om.

Vi er selvfølgelig klar over behovet for og støtter også, at der skal være en eller anden form for fællesskabsforanstaltninger til de forskellige formål; det er der ikke noget nyt i, det er både rimeligt og fornuftigt. Det er det tvangsmæssige element, det, at staten ligesom skal blande sig i det her og give bemyndigelsen, vi ikke kan lide.

Og lad mig så for at få tingene sat i rette perspektiv citere korrekt. Jeg snakkede ikke om Rusland, jeg snakkede om de østeuropæiske parlamenter, og dermed hentydede jeg selvfølgelig til de nye parlamenter.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Man må da opfatte hr. Rønholts indlæg sådan, at det var sådan, man gjorde i Østeuropa tidligere, og jeg må sige, at jeg synes, at hr. Rønholts indlæg var både usagligt og usmageligt, når han sammenlignede produktionsafgifter med de systemer, der har været i Østeuropa.

De afgifter opkræves mig bekendt i de fleste EF-lande, og jeg vil gerne spørge, om hr. Rønholt også vil karakterisere Vesttyskland, Holland og Belgien som lande, der kører nogle usmagelige diktaturer.

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Jeg er også bekendt med, at der opkræves produktionsafgifter andre steder, men det er ikke alle steder, det sker via en bemyndigelseslov.

Jeg har da stor forståelse for, at man også herhjemme skal opkræve disse produktionsafgifter for svine sektoren for sig, mejerisektoren for sig og planteavlssektoren for sig, men her sker der jo faktisk en indkomstudligning, idet man overfører promillepenge fra planteavlere til f.eks. svineproducenter.

I det seneste regnskabsår for Svineafgiftsfonden overføres 54 mio. kr. ud af 164 mio. kr. Det er en stor portion, planteavlerne betaler, enten til sygdomsbekæmpelse eller til drift af Slagteriernes Forsknings-skole. Kvægsektoren får overført ca. 50 mio. kr. ud af små 70 mio. kr.

Det er for det første disse indkomstudligningsordninger, vi er imod, og det er dernæst tvangselementet, vi er modstandere af.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Må jeg forstå hr. Rønholt sådan, at hr. Rønholt er tilhænger af, at der bliver opkrævet produktionsafgifter på svin? Når man afleverer et svin, så afleverer man 10 kr. til fællesskabsfinansiering af fælles ting til glæde for svineavlerne i Danmark, og det, hr. Rønholt kritiserer som udemokratisk, er promillepengenes anvendelse.

Disse promillepenges anvendelse foregår efter en lov, der er vedtaget i Folketinget, som stort set hver eneste dag beskæftiger sig med at flytte midler fra ét sted i samfundet til et andet sted i samfundet efter en demokratisk vedtagelse her i Folketinget.

Jeg synes, hr. Rønholts indlæg i dag er hysteriske.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil blot spørge hr. Rønholt, om det er et regeringsforslag, vi behandler her i dag.

Formanden:

Hr. Rønholt for en kort bemærkning, og så går vi til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Rønholt (KF):

Jeg kan forstå på hr. Svend Heiselberg, at han ikke har hørt min ordførertale og hørt begrundelsen for, at vi støtter lovforslaget.

Nør Christensen (CD):

Forslaget, som vi har til behandling, er åbenbart ikke alene interessant her under debatten, det har også været interessant tidligere. Jeg kan ud af debatten, og hvad der har stået i aviserne tidligere, forstå, at forslaget på sin vej frem til Folketingets bord, har været rundt omkring i forskellige afkroge på Christiansborg og andre steder – formentlig også på ministerens kontor – og debatten har været af en sådan karakter, at man kan sige, at det har haft en vis underholdningsværdi at være deltager i den. Senere vil vi jo nok få referat af, hvad der er foregået på disse møder, sådan gennem personlige samtaler, og det skal jeg forskåne Folketinget for at gentage.

Der er masser af sprængstof i forslaget, ser det ud til, der er åbenbart mere, end man som midlertidig landbrugspolitisk ordfører skulle tro, der var i et forslag som dette.

Jeg kan sige, at i modsætning til et par andre partier er der i hvert fald intern enighed i CD om, at uanset hvor mange love man sammenlægger, uanset hvor mange ændringer man foretager, og uanset hvor mange øgede ministerbeføjelser man giver og slår til lyd for, så har vi et pragtfuldt, enestående, dejligt, godt, sundt, rigtigt udgangspunkt, som skal være farvet af, at dansk landbrug bedst kan fungere som en integreret del af EF's landbrugspolitik. Det er langt sundere end at tage en debat om, hvad der kan passere igennem et østeuropæisk parlament.

Jeg må sige til hr. Rønholt, at de bemærkninger, som hr. Rønholt kom med, var mildest talt ikke klædeligt for det danske parlament. Jeg har hørt, at de er blevet betegnet som hysteriske og andre ting, men jeg skal ikke give det en mere konkret betegnelse, blot dybt beklage, at hr. Rønholt fremsatte de bemærkninger, han gjorde.

Der er en vej tilbage, når en sådan bemærkning er blevet fremsat, og den vej eksisterer, så længe dette forslag er under behandling i Tinget, for den sags skyld også senere. Jeg vil opfordre hr. Rønholt meget kraftigt til at benytte

sig af denne farbare vej, således at vi kan få, havde jeg nær sagt, genskabt respekten omkring hr. Rønholt.

Centrum-Demokraterne skal gerne bidrage til at få lovforslaget vedtaget, endskønt vi må tage det forbehold, at vi endnu en gang i vores gruppe ønsker at have lejlighed til at studere spørgsmålet om de mange bemyndigelser, der ligger heri.

Lysholm Christensen (KRF):

Hvis dette lovforslag er et lignende med et isbjerg, ja, så er der faktisk store problemer i det, for så er det kun en lille del af det, der er kommet til udtryk offentligt her fra talerstolen i dag. Nu skal jeg ikke blande mig i den interne diskussion, der foregår i regeringen, og som vi har været vidne til her i dag, men den er da helt interessant at lægge øre til.

Det er naturligvis helt i orden, at man sammenlægger de to love her, således at man både får landbrugsvarer, frugt og gartneriprodukter i den samme lov. Men problemerne opstår jo så i hoveddelen af lovforslaget, som omhandler produktionsafgifter, promilleafgifter og deres anvendelse.

Man kan naturligvis mene forskelligt om den måde, disse tvangsmidler skal opkræves på. En privatisering af nogle af fondene og opkrævning af midler dertil kunne jo nok overvejes. F.eks. produktudvikling kunne udmærket godt ligge i de store fødevarerkoncerner, som er blevet bygget op de senere år. De kunne måske godt selv klare den opgave med produktudvikling for at tage én ting.

Anderledes forholder det sig med områder som sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, uddannelse m.v. Der tror vi det er nødvendigt at man løfter i flok, og at man tvangsudskriver bidrag til løsning af disse fælles opgaver.

Vi hilser med tilfredshed, at lovforslaget åbner bedre muligheder for indsigt i regnskaberne, for det sker jo på den meget beklagelige baggrund, at der har været rejst kritik af fondsmidlernes administration og anvendelse.

Men når debatten her i dag er så skarp, som den i virkeligheden er, så skyldes det vel bl.a., at der er tangenter til nogle andre problemer, som egentlig ikke vedrører lovforslaget direkte; jeg tænker på spørgsmålet om jordskatter, åbne partiregnskaber og den slags ting.

[Lysholm Christensen]

Som udgangspunkt er Kristeligt Folkeparti positivt over for forslaget, men vi vil gerne bidrage til, at vi finder en anden løsning på nogle af de områder, der er skitseret her. Derfor har vi noteret os med tilfredshed, at der er en revisionsparagraf, som skal komme til anvendelse i 1992. Så har vi lige lidt tid at løbe på og måske finde en endnu bedre løsning på disse problemer.

Vores tilslutning er behersket, men vi vil da gerne medvirke konstruktivt i udvalgsarbejdet.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil gerne først sige tak for overvejende velvillig modtagelse af lovforslaget. Om end nogle ordførere har udtrykt det mere behersket end andre, synes jeg, der er grund til at være både glad og tilfreds med den meningsudveksling, som forslaget har givet anledning til.

I den sammenhæng vil jeg rette et par misforståelser, som synes at have sneget sig ind i debatten. For det første er der ikke tale om noget grundlæggende nyt lovforslag, men det er til erstatning af et eksisterende lovforslag, idet jo promillefondsmidlerne skriver sig tilbage – jeg tror, det var hr. Bjørn Westh, der sagde det – til 1977.

Jeg vil også godt rette en anden misforståelse, nemlig at der i dette lovforslag skulle være nye og øgede ministerbeføjelser. Det er der heller ikke tale om. Der er tale om, at der er samenskrivering af nogle love, hvori de samme beføjelser har været at finde.

Det er altså ikke noget revolutionerende nyt, vi står over for, og jeg må sige, at sammenligninger mellem, hvad der sker i dette og andre parlamenter, finder jeg også ganske utidige i denne sammenhæng.

Jeg er udmærket klar over, og jeg har også noteret mig et godt råd fra hr. Bjørn Poulsen om, at disse bemyndigelser, hvad enten de er nye eller allerede eksisterende, skal håndteres med varsomhed og forsigtighed over for Folketinget, og det er jeg parat til.

Det er klart, at debatten har koncentreret sig mest om forholdene omkring promillefondene og afgiftsfondene, og der har været ført argumenter både for og imod, havde jeg nær sagt. Jeg synes, at et meget vigtigt argument for er det, som hr. Bjørn Westh var inde på, at i de lande, vi normalt sammenligner os med i hvert tilfælde på det felt, de lande, vi skal konkurrere

med på landbrugssiden – det gælder Holland, Vesttyskland, UK og Frankrig – har man ordninger af den karakter. Det er oven i købet således, at man i UK har afgifter både i henhold til lov og også frivillige afgiftsordninger. Det er altså ikke noget nyt begreb, det er oven i købet i den sammenhæng her et overordentlig velkendt begreb.

Så har der været fremført, at de enkelte landmænd ikke havde nogen som helst indflydelse på anvendelsen af disse midler. Det mener jeg mildest talt er en sandhed med kraftige modifikationer – man kan oven i købet sige, at påstanden er forkert. Det er således, at det er de pågældende brancheorganisationer og de generelle organisationer, der indstiller medlemmer til de bestyrelser, som forvalter disse fonde.

Man kan så selvfølgelig spørge, om der så overhovedet er nogen grund til at ændre den eksisterende lovgivning. Hovedsigtet med forslaget er altså en efter min opfattelse tiltrængt opstramning af hele ordningen, hvor der ikke mindst er taget hensyn til den kritik, som statsrevisorerne og Rigsrevisionen i tidens løb har rettet mod den eksisterende ordning.

Det har også været fremme i pressen, at Rigsrevisionen skulle være utilfreds med det foresatte lovforslag. Det er ukorrekt. Rigsrevisionen har været hørt om forslagens bestemmelser vedrørende revision og har ikke haft bemærkninger hertil.

Det er endvidere sådan, at der i opstramningen i forslaget er understreget, at midlerne ikke kan anvendes til organisationspolitiske opgaver. Det var der også en af ordførerne der var inde på. Jeg kan sige, at det for så vidt ikke er noget nyt, men jeg har fundet det rigtigt at understrege dette element. Det er således, at der hidtil af produktionsafgifterne har kunnet afholdes udgifter til administration af midlerne, dvs. til deres opkrævning, udbetaling og kontrol, og for at undgå enhver tvivl om en vanskelig afgrænsning mellem forskellige administrative opgaver i denne sammenhæng vil midlerne fremover alene blive anvendt til kontrol med midlernes rette anvendelse.

Jeg mener på den baggrund, at lovforslaget helt klart lever op til de principper, der må kræves af en lovgivning af den karakter for at kunne forvaltes betryggende, og alt i alt er det således min opfattelse, at lovforslaget ikke er så dårligt endda.

Bjørn Westh (S):

Vi finder som sagt, at der er mange gode fællesformål, man kan støtte med de her penge, og f.eks. sådan noget som klassificeringsanlæggene bygget på Slagteriernes Forskningsinstitut tror jeg er til glæde for samtlige danske svineproducenter, også når de skal have deres priser hjem udefra.

Men det kunne måske være rigtigt at spørge, når ministeren skriver specielt i lovforslaget med promilleafgiftsfonden, at ministeren har en større rettighed, end han har over de andre fonde: Hvorfor denne forskel i fondene?

Jeg sagde i mit første indlæg – men ministeren kom ikke ind på det – at det er vedtaget ved beslutning her i Folketinget og gentaget flere gange, at når der tilbageføres amtspromiller, så er det til brug for det animalske landbrug. Og nu står der i forslaget her, at det også skal kunne anvendes til miljøforbedrende foranstaltninger, men jeg går ud fra, at det er inden for den animalske sektor, og at det ikke er f.eks. grønne marker, der tales om, der ad denne vej nu skal finansieres.

Jeg ville også gerne have haft en bemærkning fra ministeren om de bestyrelser, hvor jeg pegede på, at i § 2-udvalget, der hidtil har indstillet midlernes anvendelse, har f.eks. lønmodtagerne været repræsenteret, og forbrugerne har også været repræsenteret. Nu får de ikke længere nogen indstillingsret til udvalget, nu får de en høringsret, men det er nogle bestyrelser, der indstiller. Jeg spurgte ministeren, om ministeren ville se positivt på at overveje, at medarbejderne også blev inddraget i de bestyrelser, der indstiller, hvordan midlerne skal anvendes f.eks. til forskning.

Bjørn Poulsen (SF):

Et af ministerens argumenter for, at denne lov skal fortsætte – for det er jo, som ministeren så rigtigt sagde, ikke noget nyt, det her – var, at man i nogle af de lande, vi konkurrerer med, har noget, der ligner det, og det er da også rigtigt. Og ministeren var jo også så åben at sige, at der findes oven i købet i nogle af landene også nogle ordninger, man selv har lavet.

Det, jeg synes er interessant, er at kigge på, hvad det er for nogle fonde, man i virkeligheden arbejder med her. Vi har jo områder, f.eks. mælkeområdet og svineområdet, som er meget centraliseret, og som bliver endnu mere centra-

liseret, og jeg kan ikke forstå med det meget konkurrencemindedede landbrug, som vi har i dette land, at de ikke selv skulle kunne ordne det her, at de ikke selv skulle klare reklamefremstød, forskning og mange af de andre ting, der er peget på, som denne fond skal klare. Det forstår jeg ikke.

Jeg kan huske for ret mange år siden, hvor undertegnede på SF's vegne fremsatte forslag om, at man i landbruget burde lave en katastrofefond, og for at få denne katastrofefond op at stå burde staten gå ind med nogle håndører for at hjælpe i opstarten. Det var jo dengang, hvor regn afløste tørke, hvor vi havde lidt for våde somre det ene år og lidt for tørre forår og somre det andet år, og hvor landbruget på forskellig måde blev tilført hjælp fra Folketinget. Hvad var svaret fra disse partier, specielt fra den borgerlige side? Det klarede landbruget selv. Det synes vi andre måske nok i højere grad var en samfundsopgave at hjælpe til med, end at man laver lovgivning på sådan nogle områder som det her.

Når vi taler om de store områder her, mælkeområdet og svineområdet, så er jeg 100 pct. overbevist om, at det kan de to områder godt klare selv. Jeg føler mig 100 pct. overbevist om, at det kan de godt. For hvis de vil ud at konkurrere, så er det helt klart, at så er de nødt til at gøre, ligesom alle virksomheder inden for industrien gør, alt efter hvor store de er, nemlig forsker, laver markedsanalyser og alt det, der skal til for at køre en moderne virksomhed.

Så jeg synes ærlig talt, at man skulle overveje meget, om man ikke, når man laver den slags ordninger, skulle gøre det dér, hvor det vil være meget svært at få landbruget selv til at lave solidariske ordninger.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Det er bemærkningen om, at landbruget selv kan. Jamen landbruget betaler jo også med den lov her 30 kr. pr. kreatur og 10 kr. pr. svin, og så går man i fællesskab sammen om at lave de reklameforanstaltninger. Det må da være en fordel samlet at klare det. Det gør man i alle de andre EF-lande. Det har hr. Bjørn Poulsen jo hørt landbrugsministeren sige. Jeg sagde det også i min ordførertale, at i de lande, vi konkurrerer med, laver man disse ting i fællesskab.

[Sønderby]

Som jeg sagde, er Aujeszky's syge kun i Sønderjylland, men det kan da ikke være de sønderjyske slagterier, der skal klare hele Aujeszky's syge, for det er sikkert, at sygdommen ikke kommer op til hr. Bjørn Poulsen. Så derfor synes jeg, at det fællesskab, som vi animerer til her, er det, lovforslaget går ud på.

Og så har jeg ikke fået en bemyndigelse fra hr. Bjørn Poulsen til at afskaffe skatterne. Nu sagde hr. Bjørn Poulsen, at det kun var 400 mio. kr. Det er altså 800 mio. kr., der skal ud af kassen, og så kan det godt være, hr. Bjørn Poulsen siger, at »hvis« man kan trække dem fra, så er det kun 400 mio. kr. Det betyder jo i hvert fald, at indtægten er så stor, at man kan trække dem fra. Hvis der ikke er noget at trække fra, så er der jo ikke noget fradrag.

Men samhörigheden i de andre EF-lande, det er det, vi også fortsætter med her i det danske landbrug. Det synes jeg hr. Bjørn Poulsen skulle støtte.

(Kort bemærkning).

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg kan forstå, at hr. Sønderby nu vil give mig en garanti for, at vi ikke får Aujeszky's syge i Nordjylland. Det vil jeg nok sige er en flot garanti at give i hvert fald. Jeg føler mig meget overbevist om, at samtlige slagterier i Danmark ville være med til det. Der ville ikke være et eneste slagteri, der ikke turde, og det ved hr. Sønderby godt.

Og må jeg så sige, at hvis vi i 1990 har alt for mange landmænd, der ikke kan bruge fradragretten for jordskatter, så er de ikke landmænd i 1991.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Det er rigtigt, som hr. Bjørn Westh siger, at der i lovforslaget skelnes mellem promillemidlerne og fondsmidlerne, altså dem, der opkræves som produktionsafgifter. Begrundelsen for det er jo, at promillemidlerne er en ren skat, der tilbageføres.

Jeg vil godt sige, at det ikke er hensigten at ændre væsentligt på de forhold, som hidtil har været gældende. Når hr. Bjørn Westh omtaler miljøforanstaltninger, så kan jeg sige, at der er indføjet en mulighed for, at disse midler skulle kunne anvendes i forbindelse med kontrolforanstaltninger. Men der ligger ikke i disse to tilføjelser nogen intention eller nogen tanke om

at ændre det formål, der hidtil har været med disse promillemidler.

Med hensyn til bestyrelsernes sammensætning er det rigtigt, som hr. Bjørn Westh siger, at det ændres fra § 2-udvalg til egentlige fondsbestyrelser. Det er således, at det er landbrugsministeren, der sammensætter disse bestyrelser efter indhentet udtalelse fra de pågældende brancheorganisationer og fra de generelle organisationer.

Men jeg vil gerne gå ind i overvejelser om, hvorvidt den ændring, som jeg godt forstår der ligger af kompetencen i forhold til § 2-udvalget og dets beføjelser, burde give anledning til, at man også kigger på bestyrelsessammensætningen. Men jeg vil med det samme gøre opmærksom på, at når der er lavet denne ændring, så er det ikke mindst, fordi der bliver tillagt disse bestyrelser et betydeligt større også personligt ansvar i forbindelse med forvaltningen af fondene.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Jeg vil gerne takke for landbrugsministerens positive svar.

Jeg mener, at meget af den debat, der har været kørt op i aviserne, måske ville miste noget af sin intensitet, hvis der sad andre repræsentanter end lige de generelle organisationers og branchernes egne repræsentanter i de bestyrelser, f.eks. nogle fra lønmodtagerside, der kunne være med til at vurdere de indstillinger og de beslutninger, der træffes i de organer. Så jeg takker for det positive svar på det felt.

Jeg takker også for det positive svar med hensyn til, at der ikke er ændret i grundlaget for, hvad promillemidlerne kan bruges til, med dette lovforslag. Der er foreslået en bemyndigelse til, at nogle af midlerne kan bruges til at administrere ordningen, til at se efter, om midlerne bliver anvendt retmæssigt, men der er ikke ændret i øvrigt i grundlaget. Det er til den animalske produktion, disse midler alene kan anvendes.

Så vil jeg spørge hr. Bjørn Poulsen, om han vil give mig en garanti for, at hvis man ikke havde denne bestemmelse om, at alle skulle deltage f.eks. i finansiering af sygdomsbekæmpelse, så ville der ikke opstå et privat slagteri, der vil bruge som konkurrenceparamenter, at i det slagteri vil der ikke blive opkrævet afgifter til bekæmpelse af sygdom andre steder i landet.

[Bjørn Westh]

Jeg tror, hr. Bjørn Poulsen har ret i, at de eksisterende store slagteriselskaber ikke ville gøre det. Men der er jo ingen der ville forbyde andre at lave nogle mindre, private slagterier, der ville kunne sige: Her betaler I ikke til bekæmpelse af Aujeszkyssygen, så vi kan give jer lidt mere, I betaler ikke til bekæmpelse af IBR, I betaler ikke til bekæmpelse af andre sygdomme, vi kan altså give jer lidt mere – og at det på den måde kunne underminere de ordninger, der var på de andre slagterier. Derfor synes jeg, hr. Bjørn Poulsen skulle tænke sig lidt om.

(Kort bemærkning).

Tove Niemann (FP):

Jeg gav i min ordførertale udtryk for, at jeg havde betænkeligheder ved, hvilken indflydelse jeg som aktiv landmand fik på administrationen af denne lov.

Landbrugsministeren forsøgte at trøste mig med at sige, at det var Landbrugsraadet, De Danske Landboforeninger osv., der valgte den bestyrelse, der skal stå for det. Men da de hovedsagelig består af Venstrefolk, gav det mig ikke ret meget trøst.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (30/1 90):

Udtræder: Ivar Hansen (V)
Ny stedf.: Helge Sander (V)

Udvalget til Valgs Prøvelse (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Nyt medl.: Erik Larsen (V).

Erhvervsudvalget (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Nyt medl.: Helge Sander (V)

Arbejdsmarkedsudvalget (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Nyt medl.: Erik Larsen (V)

Trafikudvalget (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Ny stedf.: Erik Larsen (V)

Udenrigsudvalget (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Ny stedf.: Erik Larsen (V)

Nordisk Råd (30/1 90):

Udtræder: Jens Peter Jensen (V)
Ny stedf.: Erik Larsen (V)

Kulturudvalget (30/1 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)
Ny stedf.: Anders Mølgaard Jensen (V)

Uddannelsesudvalget (30/1 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)
Nyt medl.: Povl Brøndsted (V)

Socialudvalget (30/1 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)
Ny stedf.: Mejdahl (V).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 1. februar 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.06